

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

3 oktober 2025

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 203
van de wet van 4 april 2014 betreffende
de verzekeringen, teneinde de duur
van arbeidsongeschiktheidsverzekeringen
af te stemmen op de wettelijke pensioenleeftijd**

(ingediend door mevrouw Isabelle Hansez c.s.)

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

3 octobre 2025

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 203
de la loi du 4 avril 2014 relative
aux assurances afin d'aligner la durée
des assurances incapacité de travail
sur l'âge légal de la pension**

(déposée par Mme Isabelle Hansez et consorts)

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel beoogt in het licht van de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd de continuïteit te waarborgen van de sociale bescherming die wordt geboden via verzekeringsovereenkomsten met het oog op een vervangingsinkomen of ziekteverzekeringsovereenkomsten. Het is de bedoeling te voorkomen dat bepaalde categorieën burgers in een grijze zone terechtkomen nadat ze hun huidige rechten verliezen maar voordat ze recht hebben op hun pensioen. Beoogd wordt te zorgen voor de continuïteit van de inkomsten van arbeidsongeschikten totdat ze daadwerkelijk hun wettelijk pensioen ontvangen.

RÉSUMÉ

La présente proposition de loi vise à assurer la continuité de la protection sociale offerte par les contrats "d'assurance revenus de remplacement" ou "d'assurance maladie" dans le contexte du relèvement de l'âge légal de la retraite. Il s'agit d'éviter que certaines catégories de citoyens ne se retrouvent dans une zone grise entre la fin de leurs droits actuels et l'accès à leur pension. La finalité étant de préserver la continuité des revenus des personnes en incapacité de travail jusqu'à la prise effective de leur pension légale.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. *De rol van verzekeringsovereenkomsten met het oog op vervangingsinkomens*

Verzekeringsovereenkomsten met het oog op vervangingsinkomens, met andere woorden de ziekteverzekeringsovereenkomsten zoals bedoeld in de artikelen 201 tot 211 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen (deel 4, titel IV, hoofdstuk 4 – Ziekteverzekeringsovereenkomsten) vormen een essentieel mechanisme voor de bescherming van werknemers in geval van ziekte of langdurige arbeidsongeschiktheid.

Dankzij zulke ziekteverzekeringspolis, gedefinieerd in het eerste lid van artikel 201 van voormelde wet, wordt een vervangingsinkomen gewaarborgd en krijgt de verzekerde een gewaarborgd inkomen wanneer hij wegens arbeidsongeschiktheid niet kan werken.

Artikel 203 van voornoemde wet bepaalt momenteel dat arbeidsongeschiktheidsverzekeringen geldig zijn tot de leeftijd van 65 jaar, tenzij een jongere leeftijd wordt bepaald die overeenkomt met de normale leeftijd waarop de verzekerde zijn beroepswerkzaamheid volledig en definitief stopzet.

2. *Een geleidelijke optrekking van de wettelijke pensioenleeftijd*

Artikel 203 van de wet van 4 april 2014 bepaalt dat de verzekeringsovereenkomst in principe wordt gesloten voor de volledige duur van het leven van de verzekerde.

Voormeld artikel voorziet echter in een uitzondering voor ziekteverzekeringen die specifiek arbeidsongeschiktheid dekken (gewaarborgd inkomen). Dergelijke verzekeringen eindigen wanneer de betrokkene 65 wordt, of eerder indien de verzekerde zijn beroepswerkzaamheid volledig en definitief stopzet voor die leeftijd.

Die grens wordt gerechtvaardigd door het doel zelf van de verzekering met het oog op een gewaarborgd inkomen of arbeidsongeschiktheidsverzekering, namelijk mensen die een beroepsactiviteit uitoefenen beschermen tegen inkomensverlies of -vermindering als gevolg van ziekte of een ongeval.

Zulks is niet langer relevant wanneer de verzekerde niet langer actief is op de arbeidsmarkt.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. *Le rôle des contrats d'assurance "revenus de remplacement"*

Les contrats "d'assurance revenus de remplacement" ou "d'assurance maladie", visés par les articles 201 à 211 de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances (Chapitre 4. Des contrats d'assurance maladie), constituent un mécanisme essentiel de protection des travailleurs en cas de maladie ou d'incapacité de travail durable.

Cette police d'assurance maladie, encadrée par le premier paragraphe de l'article 201 de ladite loi, permet de garantir un "revenu de remplacement", un "revenu garanti" lorsque l'assuré demeure dans l'impossibilité de travailler due à une incapacité de travail.

L'article 203 de la loi précitée prévoit actuellement que les assurances incapacité de travail valent jusqu'à l'âge de 65 ans, sauf stipulation d'un âge antérieur si celui-ci correspond à l'âge normal de cessation complète et définitive de l'activité professionnelle de l'assuré.

2. *Un relèvement progressif de l'âge légal de la retraite*

L'article 203 de la loi du 4 avril 2014 fixe comme principe que le contrat d'assurance est, en principe, conclu pour la vie entière de l'assuré.

Toutefois, ledit article prévoit une dérogation concernant les assurances maladie couvrant spécifiquement l'incapacité de travail (revenu garanti): celles-ci prennent fin à 65 ans, ou plus tôt si l'assuré cesse complètement et définitivement son activité professionnelle avant cet âge.

Cette limite se justifie par la finalité même de l'assurance revenu garanti ou invalidité, qui vise uniquement à protéger les personnes exerçant une activité professionnelle contre une perte ou une réduction de revenus due à la maladie ou à un accident.

Cette limite n'a donc plus de raison d'être lorsque l'assuré n'est plus actif sur le marché du travail.

Als gevolg van de geleidelijke verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd dient die grens van 65 jaar opnieuw te worden bekeken, zo stellen eminente rechtskundigen.¹

Artikel 203 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen dateert uit een tijd waarin de wettelijke pensioenleeftijd vastlag op 65 jaar.

Via de wet van 10 augustus 2015 tot verhoging van de wettelijke leeftijd voor het rustpensioen en tot wijziging van de voorwaarden voor de toegang tot het vervroegd pensioen en de minimumleeftijd voor het overlevingspensioen (DOC 54 1180/010) heeft de federale wetgever de wettelijke pensioenleeftijd echter geleidelijk opgetrokken tot 66 jaar indien het pensioen ingaat tussen 1 februari 2025 en 31 januari 2030 en tot 67 jaar indien het pensioen ingaat vanaf 1 februari 2030 (art. 2 van voornoemde wet).

Sinds 1 februari 2025 belanden verzekerden van 65 jaar die arbeidsongeschikt zijn daardoor in een onbillijke situatie, want hun arbeidsongeschiktheidsverzekeringsovereenkomst loopt van rechtswege af op hun 65^e verjaardag, terwijl de wettelijke pensioenleeftijd is verhoogd naar 66 jaar.

Gedurende een periode van een jaar (en binnenkort twee jaar) is de verzekerde dus niet langer gedekt door zijn arbeidsongeschiktheidsverzekering, maar heeft hij evenmin recht op het wettelijk pensioen.

Die leemte in de wetgeving blijft een duidelijke inconsistentie veroorzaken tussen het rechtssysteem voor verzekeringen en dat voor pensioenen.

Voormelde situatie leidt *de facto* tot een duidelijke schending van de door de artikelen 10 en 11 van de Grondwet gewaarborgde beginselen van gelijkheid en non-discriminatie, wegens het verschil tussen diegenen die tot hun pensioen vóór 2025 een arbeidsongeschiktheidsuitkering konden ontvangen en diegenen die tijdens een overgangsperiode zonder vervangingsinkomen komen te zitten.

Daarenboven creëert die lacune in de wetgeving een risico op maatschappelijke en financiële bestaansonzekerheid voor mensen die al kwetsbaar zijn door ziekte of een ongeval en ook nog eens al hun inkomsten verliezen tijdens de "grijze periode" tussen 65 jaar en de wettelijke pensioenleeftijd.

¹ C. PARIS, *Manuel de droit des assurances*, Brussel, Larcier, 2021, blz. 519-532; J.-Ch. ANDRÉ-DUMONT, "Les assurances maladie pratiquées par les assureurs privés en Belgique", *RGAR* 2010, nr. 3.1.

En raison du relèvement progressif de l'âge légal de la pension, cette borne des 65 ans est appelée à être réexaminée comme le préconise la doctrine juridique la plus avisée¹.

L'article 203 de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances remonte à une époque où l'âge légal de la retraite était fixé à 65 ans.

Or, le législateur fédéral, par la loi du 10 août 2015 visant à relever l'âge légal de la pension de retraite et portant modification des conditions d'accès à la pension de retraite anticipée et de l'âge minimum de la pension de survie (DOC. 54 1180/010), a progressivement relevé l'âge légal de la retraite à 66 ans si la pension prend cours entre le 1er février 2025 et le 31 janvier 2030 et à 67 ans si la pension prend cours à partir du 1er février 2030 (art. 2 de la loi précitée).

Depuis le 1er février 2025, des assurés de 65 ans en incapacité de travail se retrouvent dès lors dans une situation inique: leurs contrats d'assurance incapacité cessent de plein droit le jour de leur 65e anniversaire, alors que l'âge légal de la pension est relevé à 66 ans.

Il existe donc une période de vide de couverture d'un an (et bientôt de deux ans), au cours de laquelle l'assuré n'est plus couvert par son assurance incapacité, sans pour autant avoir droit à la pension légale de retraite.

Cette carence législative demeure de nature à créer une incohérence manifeste entre le régime juridique des assurances et celui des pensions.

Cette situation entraîne, *de facto*, une atteinte manifeste aux principes d'égalité et de non-discrimination garantis par les articles 10 et 11 de la Constitution, entre ceux qui ont pu bénéficier d'une couverture incapacité de travail jusqu'à leur pension avant 2025 et ceux qui se retrouvent sans revenus de remplacement durant une période transitoire.

De surcroît, cette situation de carence législative nourrit également un risque de précarisation sociale et financière pour des personnes déjà fragilisées par la maladie ou l'accident et qui subissent en outre une perte totale de revenus durant la "zone grise" se situant entre 65 ans et l'âge légal de la pension.

¹ C. PARIS, *Manuel de droit des assurances*, Bruxelles, Larcier, 2021, pp. 519-532; J.-Ch. ANDRÉ-DUMONT, "Les assurances maladie pratiquées par les assureurs privés en Belgique", *R.G.A.R.*, 2010, n° 3.1.

Het komt de wetgever bijgevolg toe die juridische leemte weg te werken door artikel 203 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen aan te passen aan de wettelijke pensioenleeftijd.

De verplichte duur van de arbeidsongeschiktheidsverzekering zou dan ook automatisch worden verlengd tot de wettelijke pensioenleeftijd, ongeacht of dat 66 jaar is vanaf 2025 dan wel 67 jaar vanaf 2030.

Tevens moet worden benadrukt dat de heer Rob Beenders, federaal minister van Consumentenbescherming, Socialefraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen, onlangs een initiatief heeft genomen waardoor personen met een handicap ook na hun 65^e een inkomensvervangende tegemoetkoming zullen blijven ontvangen, doordat de leeftijdsgrens daarvoor wordt afgestemd op de wettelijke pensioenleeftijd.

Dat initiatief betreft weliswaar een andere doelgroep, maar past binnen dezelfde logica om de sociale regelingen aan te passen aan de langere loopbanen die ontstaan wegens voormelde wet van 10 augustus 2015.

Het wetgevend initiatief wil dus de continuïteit van de sociale bescherming waarborgen, rekening houdend met de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd. Het toont aan dat het nuttig is onze sociale voorzieningen aan te passen om te voorkomen dat bepaalde categorieën burgers in een grijze zone terechtkomen tussen het aflopen van hun huidige rechten en hun recht op pensioen.

Met die samenhang voor ogen beoogt ook dit wetsvoorstel de dekking van de verzekering met het oog op een gewaarborgd inkomen in geval van arbeidsongeschiktheid te verlengen, teneinde die dekking af te stemmen op de wettelijke pensioenleeftijd.

3. Noodzakelijke overgangsbepaling

Dit wetsvoorstel voorziet ook in een overgangsbepaling, opdat de hervorming onverwijld van toepassing zou zijn op de mensen die op 1 februari 2025 de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt en nog geen rustpensioen ontvangen.

Die maatregel is absoluut nodig om te voorkomen dat een categorie verzekerden zonder bescherming komt te zitten omdat de betrokkenen tussen twee opeenvolgende rechtsregelingen vallen.

Aldus strekt de maatregel in kwestie ertoe een reeds bestaande onrechtvaardigheid weg te werken

Dès lors, il appartient au législateur de mettre fin à ce vide juridique en adaptant l'article 203 de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances afin de l'aligner sur l'âge légal de la pension.

Ainsi, la durée obligatoire de couverture des assurances incapacité de travail serait automatiquement prolongée jusqu'à l'âge de la pension légale, qu'il s'agisse de 66 ans à partir de 2025 ou de 67 ans à partir de 2030.

De surcroît, il convient de souligner qu'à l'initiative de M. Rob Beenders, ministre fédéral de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances, un texte a récemment été déposé afin de permettre aux personnes en situation de handicap de continuer de bénéficier d'une allocation de remplacement de revenus au-delà de 65 ans, en alignant cette limite d'âge sur l'âge légal de la pension.

Cette initiative, bien que concernant un autre public, s'inscrit dans la même logique d'adaptation des régimes sociaux au vu de l'allongement de la carrière professionnelle prévu par la loi du 10 août 2015 précitée.

Partant, la présente initiative traduit la volonté d'assurer la continuité de la protection sociale dans le contexte du relèvement de l'âge légal de la retraite. Elle démontre la pertinence d'adapter nos dispositifs sociaux afin d'éviter que certaines catégories de citoyens ne se retrouvent dans une zone grise entre la fin de leurs droits actuels et l'accès à leur pension.

C'est dans cet esprit de cohérence que la présente proposition de loi entend, elle aussi, prolonger la couverture des assurances "revenu garanti" en cas d'incapacité de travail, afin d'aligner cette couverture sur l'âge légal de la retraite.

3. La nécessité de prévoir une disposition transitoire

La présente proposition de loi prévoit également une disposition transitoire afin que la réforme s'applique immédiatement aux personnes ayant atteint l'âge de 65 ans à partir du 1er février 2025 et qui ne bénéficient pas encore d'une pension de retraite.

Cette mesure est indispensable pour éviter qu'une catégorie d'assurés ne soit laissée sans protection, étant prise au piège entre deux régimes juridiques successifs.

Cette mesure vise à corriger une injustice déjà effective tout en préservant la sécurité juridique puisque les

en tegelijkertijd de rechtszekerheid te waarborgen, aan-
gezien de contracten die voor 1 februari 2025 aflopen
niet ter discussie worden gesteld.

Zulke evenwichtige aanpak waarborgt de rechtszeker-
heid door elke buitensporige terugwerking uit te sluiten,
zorgt voor de gelijke behandeling van de verzekerden
ongeacht hun verjaardagsdatum en komt tegemoet
aan een prangende behoefte van algemeen belang,
namelijk de vrijwaring van de inkomenscontinuïteit van
de arbeidsongeschikten totdat zij daadwerkelijk hun
wettelijk pensioen ontvangen.

contrats arrivés à échéance avant le 1er février 2025 ne
sont pas remis en cause.

Cette approche équilibrée garantit la sécurité juridique
en excluant toute rétroactivité excessive, assure l'éga-
lité de traitement entre assurés indépendamment de
leur date d'anniversaire et répond à un motif impérieux
d'intérêt général: préserver la continuité des revenus
des personnes en incapacité de travail jusqu'à la prise
effective de leur pension légale.

Isabelle Hansez (Les Engagés)
Anne Pirson (Les Engagés)
Aurore Tourneur (Les Engagés)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 203, § 1, van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen worden de woorden “gelden ten minste tot de leeftijd van 65 jaar of tot een jongere leeftijd, wanneer deze de normale leeftijd is waarop de verzekerde zijn beroepswerkzaamheid volledig en definitief stopzet” vervangen door de woorden “gelden tot de wettelijke pensioenleeftijd zoals vastgelegd in de vigerende wetgeving of tot een jongere leeftijd, wanneer deze de normale leeftijd is waarop de verzekerde zijn beroepswerkzaamheid volledig en definitief stopzet”.

Art. 3 (overgangsbepaling)

Deze wet is ook van toepassing op de ziekteverzekeringsovereenkomsten bedoeld in artikel 203, § 1, van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, indien zij verzekerden betreffen die vanaf 1 februari 2025 de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt, voor zover die verzekerden nog geen rustpensioen ontvangen.

16 september 2025

PROPOSITION DE LOI**Art. 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 203, paragraphe 1er, de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances, les mots “valent jusqu'à l'âge de 65 ans ou un âge antérieur, si cet âge est l'âge normal auquel l'assuré met complètement et définitivement fin à son activité professionnelle” sont remplacés par les mots “valent jusqu'à l'âge légal de la pension tel que fixé par la législation en vigueur, ou un âge antérieur si cet âge est l'âge normal auquel l'assuré met complètement et définitivement fin à son activité professionnelle”.

Art. 3 (transitoire)

La présente loi s'applique également aux contrats d'assurance maladie visés à l'article 203, § 1er, de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances, relatifs aux assurés ayant atteint l'âge de 65 ans à partir du 1er février 2025, pour autant qu'ils ne bénéficient pas encore d'une pension de retraite.

16 septembre 2025

Isabelle Hansez (Les Engagés)
Anne Pirson (Les Engagés)
Aurore Tourneur (Les Engagés)